

Korszerűsítik a mezőgazdasági repülőflottát

A mezőgazdaságban az elmúlt években mind nagyobb szerepet kapott a nemrégiben felújított, kibővített repülőflotta, amelynek Lengyelországból importált PZL gépei évente több mint félmillió holdon szórják ki a műtrágyát, illetve szabadították meg kalászosok előtt a gabonákat a gyomoktól. Emellett szőlők és gyümölcsösök permetezésénél, porózásánál tettek rendszeresen igen jó szolgálatot. Most tovább korszerűsítik az Országos Növényvédelmi Szolgálat légitőltájt: a Szovjetunióból a következő hetekben 2, a tavaszig pedig további 18 AN-2 rendszerű nagyteljesítményű repülőgép érkezik. A jövő év végéig két helikoptert is kap a mezőgazdasági flotta, s így lehetőség nyílik a merev szárnyú gépekkel alig megközelíthető domboldalak, erősen lejtős területek nagyüzemi vegyszeres kezelésére.

Az új géptípusokhoz szükséges pilóták átképzését Győrben kezdik meg: a legjobb PZL pilóták két-két héttel tanulják az AN-2-es gépek műszaki ismereteit. Az eddigi PZL géppark nagy részét az ősszel és a tél folyamán felújítják, a szovjet gépekre kerülő pilóták helyet pedig Kaposvárott képeznek ki újakat.

Hogyan javítja a hírközlést a posta Szegeden?

A postai szolgáltatás a lakosság, a vállalatok, intézmények, hivatalok legfontosabb hírkapcsolatait biztosítja. S ahogy általában nő a szolgáltatások bővítése és szolgáltatása iránti igény, a posta munkája és fejlődése is egyre inkább az érdeklődés előterébe kerül.

Munkatársunkat a postavezérigazgatóság helyettes vezetője, Búza Mártonné dr. tájékoztatta a Szegeden és környékén ebben az évben végzett és a közeljövőre tervbevetett fejlesztési munkákról. Ismeretes, hogy az utóbbi évek legjelentősebb posta műszaki beruházása a július 16-án Szegeden üzembehelyezett automata távgepíró központ. Ennek a rendeltetése a hírközlés nagyméretű korszerűsítése.

Tervbevetették, hogy mindazokat a posta hivatalokat folyamatosan bekapcsoljuk a távgepíró hálózatba, amelyeken a táviratok darabszáma naponta eléri a 30-40-et. Az így működő állomások egyszerű tárcsázással hívhatják fel egymást, s ezáltal a táviratok az eddigi közvetítő állomások közreműködése nélkül közvetlenül jutnak a rendeltetési állomásra — mondja Búza Mártonné.

600 új állomás

A jelenleg 4400 állomás befogadására alkalmas szegedi automata távbeszélő

központ ez év végéig 600 újabb állomással bővül. Jelenlegesen fejlesztették egyes nagyüzemek hírközlő berendezéseit is. Az újszegedi kendergyár belső és a postai hírközlő állomáshoz csatlakozó hálózatát félmillió forintos költséggel bővítették. A textilművek részére az újrendszerű távbeszélő állomáshoz csatlakozó hálózatot mintegy 2 millió költséggel építették meg.

A harmadik öt éves terv időszakában a városképet sok helyen elcsúfító légvezeték hálózat helyébe falikábeleket létesítünk. Tervbevetjük a helyközi összeköttetések fejlesztését is.

Szeged—Kiskundorozsma irányában még ez évben megkezdik a körzetkábel építését. Kiskundorozsmától Zákányszék felé és Szegedről Tiszántúltra létesítendő körzetkábelek tervezése most készül. A Szeged—Makó közötti távkábel lefektetését 1970-ben kezdjük meg.

Épület

az oktatásnak

Szegeden a postai iparitanuló-képzés azért akadozik, mert nincs megfelelő épületük. Ezen a hiányon segítünk azzal, hogy a város nyugati iparkörzetében 1967-68-ban mintegy 2,5 millió forintot beruházással új oktatási épületet létesítünk. Egymillió forintba fog kerülni az ugyanitt elhelyezendő igazgatási gazdasági építési üzem. A postaigazgatóság is kinőtte már jelenlegi épületét, ezért a harmadik öt éves tervidőszakban elkészítjük az új épület beruházási programját. 1970-ig új postaházat építünk Deszk községben. Minthogy Szeged környékén gazdag földgáz lelőhelyek vannak, a szegedi postaházakat földgázfűtéssel látjuk el. Elsőként már jövőre bevezetjük a földgázfűtést Szeged I. postahivatalba.

Több árusító automata

A felvételi munka meggyorsítása és a közönség várakozási idejének csökkentése érdekében újabb kezelési gépek beszerzésével, illetve a már használatban levő gépek számának növelésével akarjuk biztosítani a zökkenőmentes forgalmat lebonyolítását. Az eddiginél több, bélyeget és képeslapot árusító automatát helyezünk üzembe, és, felszerelünk pénzváltó automatákat is. A hírlapárúsítás megújítása és a városkép csinosabbá tétele céljából, mintegy 7-8 modern hírlapárúsító pavilont létesítünk.

Gyakori a panasz, hogy Szegeden kevés a nyilvános távbeszélő állomás. Ezzel kapcsolatos kérdéseinkre a következő felvilágosítást kaptuk:

Minthogy Szegeden mindössze 38 nyilvános távbeszélő állomás van, tízezer lakosra 3,3 nyilvános állomás jut, (Budapest 6,4), ezért Szeged helyzete kedvezőtlennek látszik. Figyelembe kell azonban venni, hogy a fővárosban egy nyilvános állomásról havonta átlag ezer beszélgetést kezdeményeznek, Szegeden pedig csupán 474-et. Vagyis egy állomást naponta csupán 48 percig vesznek igénybe, s az állomások a nap több mint 23 órájában kihasználatlanul, csak készenlétben állnak. Törődnünk kell azonban a lakosság kényelmével is, hiszen jól tudjuk, hogy a város nagy kiterjedésű. Ezért határoztuk el, hogy még 20-25 nyilvános állomást létesítsünk Szegeden. Erre azonban legközelebb csak 1968-ban kerülhet sor, mert a híradástechnikai ipar az egyforintos telefon-érmére működő készülékeket előbb nem tudja legyártani.

A nyilvános telefonokról

Megkérdeztük, hogy a posta és a közönség miként

segíthetné egymás kapcsolatainak további megszilárdítását?

Például éppen az utcai távbeszélő állomások gyakori rongálásának csökkentésében. Ugyanis a posta rendszeresen ellenőrzi az utcai állomások üzemképességét, a hibaelhárítás mégis lassabb, mint az előfizető állomásoknál. Az előfizető saját készülékének hibáját azonnal bejelenti, de aki hibás utcai állomásról akar beszélni, a legtöbb esetben csak bosszankodik és továbbmegy. Pedig a 03-as hívózámon a hibajelentést díjmentesen, az előfizető készülszámával ilyenkor nem működik, illetve a pénzbedobás berendezés az érmét visszaadja. Sok kárt okoznak egyes garázda elemek, akik az utcai fülkéket és berendezéseiket szándékosan megrongálják. A lakosság ezek leleplezésében is több segítséget nyújthatna. Azt is meg lehetne valósítani, hogy egy-egy utcai nyilvános állomás közvetlen környezetének lakói vállalnák a fülke „patronálását”.

Vagy egy másik eset. A táviratok feladásánál és kézbesítésénél általában akkor keletkezik torlódás, amikor nevezetesebb ünnepek, vagy elterjedtebb névnapok alkalmával tömegesen adnak fel táviratot. A közönség megértő segítségével ezt a torlódást is enyhíteni lehetne a feladó és a címzett károsítása nélkül. Az üdvözlő táviratokat ugyanis az esedékesség napja előtt akár két héttel előbb is fel lehet adni, ha azon feltüntetjük, hogy melyik napon kéri a kézbesítést. Így a táviratot már a feladókör továbbítja a rendeltetési helyre, de csak a kért időpontban kézbesítik.

Célszerű lenne, ha a bélyegárúsító automatákat is fokozottabban használnánk a közönség, ezáltal csökkenne a felvételi ablakok előtt a sorbanállás. Általában minden postai szolgáltatás zökkenőmentes lebonyolításához az szükséges, hogy a posta ügyfelei és alkalmazottai jobban megértés egymást, türelmesebbek legyenek egymáshoz, s ezzel segítsék a jelenlegi helyzetben is a mindinkább emelkedő követelmények teljesítését.

Kondorosi János

Az ideai sztár a habszivacs kabát

A gyermekeknek, akárcsak a felnőtteknek, az ideai sztár a habszivacs kabát. Ebből 20 ezer kerül forgalomba az idén. Ugyancsak elegendő bélelt, stéppelt pillekabáttal, habhátú műbőr- és szövetkával látták el az üzleteket. Az idén nem lesz hiány a lánykaruházban sem, 100 ezer darab jut üzletekbe és több szintetikus műszál anyagú szoknya is.

Gazdag programot dolgozott ki az írószövetség

Mozgalmas napok előtt áll az Írószövetség, ahol a szakosztályok terveiről, az év végéig terjedő programról tájékoztatták az MTI munkatársát. A szokásos őszi szakosztályi üléseken részleteiben elemzik a IX. pártkongresszussal időszzerűvé váló ideológiai irányelveket az irodalom és az alkotó művészet terén. Vitaindítóként dr. Köpeczi Béla, az MSZMP Központi Bizottsága kulturális osztályának vezetője tart előadást: „Az írók és a művészek hivatása a társadalomban” címmel.

Az ifjúsági irodalommal foglalkozók a napokban érdekes vitát rendeztek a gyermekek irodalomesztétikái „befogadó” képességéről. Októberben napirendre tűzik a rádió gyermekirodalmi műsorszerkesztését. Vitadélután rendeznek a közelmúltban kiadott, vagy az ősz folyamán megjelenő prózai kötetekről. Ankétokon „föltérképezik”, hogy milyen új irányzatok, stílusjelenségek mutatkoznak irodalmunkban. A műfordítók szakosztályában rendszeresen foglalkoznak majd a fiatal műfordítók munkásságával. A korábbiaknál szélesebb körben kapcsolódnak be az írók, a költők a népművelésbe. (MTI)

„Munkássá fogadom!”

Az egyik szegedi gyár javítóműhelyében tartózkodtam éppen, amikor két fiatalember lépett a művezető elé. Megmondták a nevüket, s azt, hogy mostanában fejezték be tanulmányaikat az iparitanuló iskolában, zsebükben a friss szakmunkás bizonyítvány és ezennel munkára jelentkeznek. Bár határozott fellépésűek voltak, mégis látszott rajtuk némi nyugtalanság, elfogódottság és a kérdés tekintet, hogy: most mi lesz?

A művezető középkorú férfi volt, keze alól igen sok fiatal szakmunkás került már ki, s így tisztában volt a kezdők lélektanával is. Barátságosan kezelt nyújtott a fiúknak és közvetlen hangon érdeklődött szakmai és emberi dolgokról, ahogy az ilyenkor általában szokás. A kezdeti elfogódottság gyorsan feloldódott, a fiúk kezdték otthonosan érezni magukat a számukra egyébként nem idegen környezetben. Aztán megérkezett a csoportvezető, aki átvette a megüresedett és valószínűleg meglepett nekik, hogy ezentúl hol és mit kell dolgozniuk. A művezető búcsúzóul sok sikert kívánt a fiatal szakmunkásoknak: „Éreztek jól magukat üzemünkben” — mondta nekik.

Ennyit láttam a kezdés első pillanatából. Egy korosztály kopogtatott és nyújtott kezét idősebb szaktársainak, hogy fogadja soraiba, hiszen ezentúl együtt kell menetelniük jóban és rosszban egyaránt. Az aktus mentes volt minden ceremóniától, de mégis nagyon bonyolult és emberi dolog ez. Az egyetemen külsőségek is vannak, az esküvő után a professzorok elé járulnak kézfogásra a végzett hallgatók és valószínűleg befogadást kérnek, amelyet két szavas mondatlalt meg is kapnak: „Doktorrá fogadom!”

Ilyen mondat nem hangzott el a javítóműhelyben, hiszen erről szó sem lehetett, de a művezető kézfogásában benne volt az elismerés, hogy ezentúl közéjük tartozik immár ez a két fiatalember. A néma kézfogásban mintha megcsendült volna a két szavas mondat is: „Munkássá fogadom!” Nem hiányolom a ceremóniát, de ha lenne ilyen, nem is kifogásolnám. Így észrevétlenül lépnek életük új státuszába azok a fiatalok, akik szakmunkás bizonyítványt szereztek, s hogy tényleg jól érzik-e majd magukat jövőre munkahelyükön, az bizony sok mindentől függ, talán még az első kézfogástól is.

A kezdés is, a továbbhaladás is két oldalú dolog. Eredményességét egyaránt meghatározzák az idősebb szaktársak és a fiatalok, akik most kezdenek. Valójában az idősebbek kezényma, tanítása érlelődik a következő esztendőben a tanítványok munkája során.

smerek egy nyugdíjas géplakatos, aki hosszú évtizedeket dolgozott a Szegedi Kenderfontógyárban. Tanítványai között vannak már öszülő ha-

lántékú emberek is, akik manapság éppen úgy tanítómesterekké váltak, mint anno kidején Pista bácsi. Ezek a hajdani tanítványok tisztelettel emelik meg kalapjukat volt mesterük előtt. Miért ez a megbecsülés ennyi idő után is? Azért, mert a kiváló szakmai ismeretek mellé mesterük még nagyon sok mindent adott. Szavaival és magatartásával, becsületével, emberségével, hivatásszeretével.

Megtanulták tőle tisztelni és szeretni a munkát, amelyet nap mint nap végeznek. Nem is csupán a munkának, a szakmának egy részfolyamatát, hanem szinte univerzálisan a gépek orvosaiá váltak. Megtanulták tőle tisztelni és szeretni munkatársaikat, segíteni a fiatalabbat, a tapasztalatlanabbat, becsülni az idősebb tapasztalt társakat. Megtanulták tőle tisztelni és szeretni a gyárat, mely befogadta őket — s személytelenül ugyan — de amely csak annyira hálás, amelynyire hozzája is hálások.

Mennyit tudnak a most induló fiatal szakmunkások? Sokat-e, keveset-e? Attól függ, hogy mi a mérce és milyen mércéhez viszonyítunk. Aki ott a gyárban tanulta a szakmát, ahol majd a későbbiekben is dolgozni fog, az valószínűleg többet tud, mint aki sosem látta a gyár sajátos gépeit. A gyakorlat teszi mesterré az embert — szokták mondani a cáfolhatatlan igazságot. A gyakorlat pedig ezután kezdődik az ifjú szakmunkások számára. E gyakorlat során vizsgázik a tanító és a tanítvány egyaránt.

A szakmunkásképzés viszonylag magasfokú nálunk. Szegeden és a megyében körülbelül kétezer fiatal végzett az idén és szerzett bizonyítványt arról, hogy három éven keresztül szorgalmasan tanult, s el sajátította mestersegének elméleti és gyakorlati ismeretanyagát. A három esztendő bizony hosszú időnek látszik, különösen hosszú azok számára, akik tanulnak. Sokan vélekednek úgy már az első év elmúltával, hogy minek tovább gyötörni őket, hiszen ismerik a szakmát. A harmadik esztendő után pedig hajlamosak arra is, hogy kijelentsék: mindent tudunk.

Az öreg mester szavait tudom idézni: „Dehogy is tudnak mindent. Ahhoz a negyven esztendő is kevés.” Így igaz. Először is a gyárak különbözőek, de még az egyformákban is mások a viszonyok. A géplakatosnak speciális feladatokat kell megoldania egy textilgyárban és ugyancsak speciális feladata lesz a kábelgyárban, vagy a gumigyárban. Ezután kell megtanulnia a sajátos munkát. Az iparitanuló intézet csak alapokat adott, belépőt a gyárba és a szakmába.

Az ismerkedésben viszont az idősebb, a tapasztaltabb társak nyújthatnak segítséget a kezdő fiataloknak. S ez esetben nem szabad szűkmárkúnak, féltékenynek lenni a most kezdő korosztályra. Mennél többet adnak át tapasztalataikból, a szakma rejtelmeiből, és mennél jobb szakmunkásokká nevelik a már bizonyítványval rendelkező ifjú társait, annál könnyebb lesz nekik is mindennapi munkájuk során.

S ne csak a szakmai fogásokra tanítsák meg kezdő társaikat, hanem a szakma szeretére, tiszteletére, egymás megbecsülésére is. Tanítsák őket emberségre, az új iránti fogékonyságra, és a folytonos tanulásra, szakmai továbbképzésre. A szakmában is igaz az a tétel, hogy ami ma elegendő, az holnap már kevés lehet. A kézfogás, amellyel munkássá fogadták őket, ne maradjon egyszerű üdvözlés csupán.

GAZDAGH ISTVÁN

Terv a mezőgazdasági úthálózat fejlesztésére

A Földművelésügyi Minisztérium műszaki fejlesztési főosztálya felmérte a mezőgazdasági úthálózat helyzetét és kidolgozta továbbfejlesztésének tervét.

Bár az utóbbi esztendő nagyarányú mezőgazdasági beruházásai során számos új út is létesült, a mezőgazdasági üzemek jelenlegi úthálózata nagyjából még a száz év előtti állapotot tükrözi, nagy többségében alkatlan a gépek és a nagy tömegű terményt szállító gépi járművek közlekedésére. A mezőgazdasági útépítés eddig jóformán kizárólag a bekötőút-építésre korlátozódott; összesen 1800 bekötő út készült, mintegy 2000 kilométer hosszúságban. Ennek csaknem a fele 1958 óta a termelőszövetkezetekben épült. Újabbban azonban mind sürgetőbb az igény a belső, majorokon, állattenyésztő telepeken belüli úthálózat és a külső, szántóföldi üzemi utak iránt is.

A mezőgazdaság teljes útszükséglete számítások szerint mintegy 4000 kilométer bekötő, 3300 kilométer belső, és 60 000 kilométer külső üzemi utat jelent. A belső úthálózat kiépítését csakis ott kezdik meg, ahol a telepek végleges formája kialakult, az első burkolt üze-

mi utakat pedig a nagy, öszzefüggő szőlő- és gyümölcsültetvényeknél létesítik.

A tervezet foglalkozik a mezőgazdasági útépítésnek gazdaságosabb műszaki megoldásával is. A bekötő utaknál be akarják vezetni az úgynevezett talajstabilizációs eljárásokat, amelyek révén nagy mennyiségű kőszállítása takarítható meg. A belső utak a nagyobb megterhelést jobban bíró betonburkolattal készülnek. A szántóföldi üzemi utaknak nem egészen 20 százalékat makadám-, aszfalt-, vagy egyéb burkolattal látnák el, mintegy 50 000 kilométernyi pedig olyan földút lenne, aminek nagy részét maguk a mezőgazdasági üzemek is el tudnák készíteni.

A mintegy 17 000 kilométer burkolt és 50 000 kilométer földút kiépítése a mostani kalkuláció szerint mintegy 15 milliárd forintba kerül. A mezőgazdaság teljes úthálózatának létrehozása természetesen igen hosszú időt igényel. Az ediginél gyorsabb ütemű útépítés azonban végső soron gazdaságos beruházás, mert a megfelelő utakon kisebb üzemanyag-fogyasztással jobban kihasználhatók és kevésbé rongálódnak a szállítóeszközök. (MTI)

Három új házgyár az öt éves terv végére

Az Építésügyi Minisztériumban kedden Padányi Mihály, az EM építőipari igazgatóság vezetőjének helyettese sajtótájékoztatót tartott a beruházások előkészítésének problémáiról. A leggyakoribb gond, hogy kevés kapnak tervet, építési engedélyt és szabad munkaterületet. Ebben az évben a késések 3,2 milliárd forint értékű építési feladat teljesítését zavarták, nehezítették. Az idén a július 31-i állapot szerint 518 millió forint értékű munkáról még tervet sem kaptak a vállalatok. Ebből 352 millió forint értékű ideai feladat megkezdésére már nincs remény, tehát átvizsgálják jövőre.

A beruházási feladatok és az építőipar várható kapacitásának összehangolása különösen fontos a házgyári termékek elhelyezése miatt. A harmadik öt éves terv utolsó éveiben megkezdik már a munkát a győri, a miskolci és a második budapesti házgyár is. Miskolcon azonban az 1970 végéig várható 5700 helyett csak 1900 házgyári lakás elhelyezésére készültek eddig beruházási, elhelyezési tervek. A három új házgyár termékeinek elhelyezésére végeredményben 6400 beruházást kell még előkészíteni, hogy kihasználhassák az új üzemek kapacitását. (MTI)